

Sociologie Românească

ISSN: 2668-1455 (print), ISSN: 1220-5389 (electronic)

**SERVICIILE SOCIALE ÎN ROMÂNIA - STARE DE FAPT
ȘI PROVOCĂRI. SERVICII DE LOCUIRE SOCIALĂ,**
*EDITURA PRO UNIVERSITARIA, BUCUREȘTI, 2017, MANUELA SOFIA
STĂNCULESCU (COORD.), MONICA MARIN, BIANCA BULIGESCU,
GEORGIANA BLAJ (NECULAU)*

Cătălina IAMANDI-CIOINARU

Sociologie Românească, 2020, vol. 18, Issue 1, pp. 189-191

<https://doi.org/10.33788/sr.18.1.14>

Published by:
Expert Projects Publishing House

On behalf of:
Asociația Română de Sociologie

**SERVICIILE SOCIALE ÎN ROMÂNIA
- STARE DE FAPT ȘI PROVOCĂRI.
SERVICII DE LOCUIRE SOCIALĂ,
EDITURA PRO UNIVERSITARIA,
BUCUREȘTI, 2017, MANUELA SOFIA
STĂNCULESCU (COORD.), MONICA
MARIN, BIANCA BULIGESCU,
GEORGIANA BLAJ (NECULAU)**

Cătălina IAMANDI-CIOINARU¹

Abstract

This book review is about the publication coordinated by Stănculescu, Manuela Sofia and authored by Marin, Monica, Buligescu, Bianca and Blaj (Neculau), Georgiana, *Serviciile sociale în România - Stare de fapt și provocări. Servicii de locuire socială* [*Social Services in Romania – Current Status and Challenges, Social Housing Services*], published at Pro Universitaria in 2017. The review identifies and shortly discusses the key issues highlighted by the book and indicates main aspects that could be improved in this study. The book points out a series of fundamental challenges for various types of social policy, like the problem of shared responsibilities and lack of coordination at central level, insufficient funding, the issue of responsibilities poorly implemented at local level, and the problem of the current insufficient and low quality stock of social housing. Steps forward in this book could be brought about by taking a closer look at the relevant practices at European level and by integrating a stronger echo of the needs of potential beneficiaries of social housing in Romania.

¹ Centrul Român de Modelare Economică, București, Romania.

Cartea *Serviciile sociale în România - Stare de fapt și provocări. Servicii de locuire socială* este realizată de cercetători ai Institutului de Cercetare a Calității Vieții (ICCV), Academia Română, împreună cu doamna Georgiana Blaj, doctorandă a Universității din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială. Colectivul de autori abordează locuirea socială din perspectiva politicilor sociale, aspect evidențiat și de temele principale ale celor patru capitole ale cărții.

Locuirea socială ca un drept fundamental este tema primului capitol, în timp ce al doilea capitol prezintă politicile de locuire socială într-o perspectivă comparativă între România și Europa. Autoritățile locale sunt în prim-planul celui de-al treilea capitol pentru că ele dețin și gestionează fondul de locuințe cu caracter social. Capitolul 4 prezintă principalele concluzii și recomandări pentru a îmbunătăți serviciile de locuire socială în România, la care ne vom referi în principal în cadrul acestei recenzii. Încă din această trecere în revistă a temelor cheie ale capitolelor, se poate observa că studiul nu ia în considerare (deși susține importanța) perspectivei beneficiarilor direcți de locuințe sociale. Percepțiile și opiniile lor ar aduce un plus de valoare fundamentării opțiunilor de politică.

Cartea aduce în discuție o serie de probleme fundamentale pentru orice tip de politică socială: (i) problema responsabilităților partajate și lipsite de coordonare la nivel central; ii) nivelul scăzut al finanțării; iii) problema responsabilităților implementate deficitar la nivel local; iv) problema stocului actual insuficient și de proastă calitate de locuințe sociale și cu caracter social.

Problema lipsei de coordonare a politicilor la nivel central este cu atât mai importantă pentru arii de probleme ce țin de incluziunea socială pentru că este nevoie de eforturi de implementare din mai multe sectoare de politici. Din păcate, România se situează și în prezent pe unele dintre ultimele locuri în UE în privința capacității de planificare strategică (Bertelsmann Stiftung, Sustainable Governance Indicators, World Bank Governance Indicators). Acest studiu nu furnizează o soluție sau o recomandare detaliată în această privință (nici nu își propune să o facă), dar această întrebare centrală merită atenția viitoarelor studii pe tema locuirii sociale sau, mai general, a politicilor sociale.

Nivelul scăzut al finanțării sectorului locuirii sociale ar putea însemna o cerere mare pentru fondurile europene disponibile pentru acest sector. În același timp, absența jucătorilor non profit/privati din sectorul de locuire românesc ar putea fi o soluție pentru acoperirea cererii de locuințe decente la prețuri accesibile, dar acest lucru trebuie mai întâi să fie clarificat în documentele de politici/legislația la nivel central. Mai mult decât atât, la nivelul autorităților locale, studiul identifică numai 20 de orașe din România care au și strategie și buget dedicat locuirii sociale. În plus, studiul mai arată și că nu sunt suficiente numai investițiile în infrastructura fizică, trebuie să existe și programe de regenerare urbană care să adreseze și problemele de excluziune socială ale zonelor marginalizate de locuințe sociale.

Ca și în alte domenii de responsabilități descentralizate la nivel local, pe fondul lipsei de coordonare și monitorizare a politicilor la nivel central, autoritățile locale

definesc propriile scheme de alocare a locuințelor. Studiul arată că prin aceste scheme sunt adresate mai multe grupuri, mai mult sau mai puțin vulnerabile. Cu toate acestea, dimensionarea adecvată a cererii nu poate fi realizată în absența muncii susținute de teren a asistenților sociali. În același timp, cum locuința socială nu se încadrează în lista serviciilor sociale, rezultă o lipsă de corelare necesară unei abordări integrate care să privească în ansamblu nevoile potențialilor beneficiari de locuințe sociale. Aceasta este și perspectiva propusă de carte, care nu se regăsește însă în deplin acord cu responsabilitățile inițiatorului viziunii strategice a Strategiei Naționale a Locuirii, adică Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP).

Principalele plusuri de valoare aduse de studiu sunt datele primare colectate de la primării privind schemele de alocare, alături de analiza secundară a datelor din sondajul *Situația Locuirii Sociale* (SLS), realizat în toate localitățile urbane din țară, în octombrie 2014, de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP) și Banca Mondială. Această din urmă sursă de date arată că mărimea localității și nivelul de dezvoltare/sărăcie sunt predictorii semnificativi pentru politicile locale de locuire socială de la nivelul orașelor/municipiilor, în sensul în care situația este substanțial mai bună în orașele mari (peste 50 de mii de locuitori) cu o capacitate financiară ridicată.

Principalele aspecte care ar putea fi îmbunătățite la acest studiu țin de: i) o analiză mai detaliată a practicilor europene în domeniu care ar putea avea aplicabilitate pe termen scurt și mediu în cazul României și ii) o perspectivă mai nuanțată asupra nevoilor potențialilor beneficiari de locuințe sociale în care vocea lor să se facă mai clar „auzită”. În oricare din aceste noi dezvoltări ale temei, ar fi necesară plasarea recomandărilor de politică ținând cont de o caracterizare recentă a administrației publice din România: un grad înalt de fragmentare, o mare instabilitate a resurselor umane după alegeri (și uneori și între alegeri), un nivel înalt de politizare, o densitate foarte mare a reglementărilor legislative și un nivel foarte scăzut de utilizare a fundamentării deciziilor bazate pe analize de impact (Thijs et al., 2018).

Bibliografie

Thijs, N. și Hammerschmid, G. (coord.), Stamule, T. (2018) *Public administration characteristics and performance in the EU 28: Romania*. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Disponibil la <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/90311e18-95fe-11e8-8bc1-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-search>.